

RAPPORT C 1992:9

SHK-ärende L-13/91

<i>Luftfartyg; registrering och typ</i>	SE-KGD, Christen Husky A-1
<i>Tid</i>	1991-04-01 kl. 16.00
<i>Plats</i>	Ballasviken, NV om Jäkkvik, BD län (pos 6627N 1635W)
<i>Typ av flygning</i>	Privat
<i>Väder</i>	Vind variabel 0-5 knop, sikt >50 km, moln 3/8 på 4000 fot, temp/dp -6°C/-13°C, QNH 995 hPa
<i>Antal ombord</i>	<i>Besättning: 1 Passagerare: - Personskador</i>

<i>Skador på luftfartyget</i>	Omfattande
<i>Övriga skador</i>	Inga
<i>Förarens ålder, certifikat</i>	60 år, A
<i>Förarens totala flygtid</i>	525 timmar, på typen 13 timmar

---

Vid sättningen brast vänster hjulaxel på vilken vänster hjul och skida var monterad.

Hjulaxeln har brustit till följd av ett segt överbelastningsbrott. En utmattningsspricka har utgjort anvisning för brottet. För att initialbrottet skulle kunna uppstå måste axeln ha varit utsatt för väsentligt högre, nedåtriktad belastning än vid normal användning.

Initialbrottet har sannolikt skett före den aktuella landningen på grund av de kraftiga nedåtriktade böjmoment som uppstår på hjulaxeln när landningsstället utan dämpning slår emot stoppet i samband med start och landning. På skidförsedda flygplan blir detta böjmoment betydligt större än normalt till följd av den tillsatsvikt och det tillsatsmoment som skidinstallationen innebär. Initialbrottet resulterade till en början inte i separation av hjulaxeln eftersom det var lokaliserat till hjulaxelns ovansida och normalbelastningen är riktad uppåt. De dynamiska krafter som uppstod i samband med den aktuella landningen räckte sedan till för att helt bryta av den tidigare skadade hjulaxeln.

Rekommendation

SHK rekommenderar Luftfartsinspektionen att tillse att landningsställets konstruktion modifieras på ett sådant sätt att dess hjulaxlar med aktuell skidinstallation ej riskerar att överbelastas. Tills dess modifiering har genomförts bör en engångskontroll utföras av utsatt hjulaxelområde på de flygplan som har opererat med skidor samt periodisk kontroll införas på de flygplan som opererar med skidor.

Luftfartsverkets beslut 1992-04-08

Luftvärdighetssektionen fick i uppdrag att värdera SHK:s rekommendation om engångskontroll och återrapportera till chefen för Luftfartsinspektionen. SHK:s rekommendation anses härigenom omhändertagen.